

Περιεχόμενα

1. ΚΑΜΠΑΝΑΚΙ ΓΙΑ ΤΟ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΟ	ΓΝΩΜΗ ΠΑΤΡΩΝ 05/05/2023 σελ.8
2. ΤΡΟΦΙΜΑ ΤΑΞΙΔΙΑ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΑΝΤΙΣΤΕΚΟΝΤΑΙ ΣΤΙΣ... ΤΑ ΝΕΑ 05/05/2023 σελ.22,35	
3. ΟΙ ΑΜΥΝΕΣ ΤΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΚΟΝΤΡΑ ΣΤΙΣ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΕΣ... ΜΕΤΟΧΟΣ 05/05/2023 σελ.5	
4. ΠΟΛΥΤΕΚΝΟΙ ΚΑΝΤΕ ΤΟ ΟΠΩΣ Η ΙΤΑΛΙΑ	ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ 05/05/2023 σελ.18

2. ΤΡΟΦΙΜΑ ΤΑΞΙΔΙΑ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΑΝΤΙΣΤΕΚΟΝΤΑΙ ΣΤΙΣ...

Μέσο: . . . . . ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 05/05/2023 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 05/05/2023

Σελίδα: 22

ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ

Τρόφιμα, ταξίδια και ηλεκτρονικές συσκευές

ΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΣΚΟΥΦΟΥ

Δύο στους τρεις (69%) εκτιμούν ότι το πρόβλημα του αυξημένου κόστους ζωής θα ενταθεί τους επόμενους μήνες και δύο στους πέντε (38%) ότι η οικονομική τους κατάσταση θα επιδεινωθεί τον επόμενο χρόνο

Τις μεγάλες προκλήσεις που καλούνται να διαχειριστούν οι ελληνικές επιχειρήσεις, καθώς βρίσκονται αντιμέτωπες με ένα κατακερματισμένο καταναλωτικό κοινό με διαφορετικές προτεραιότητες, αξίες και αγοραστικές συμπεριφορές, αναδεικνύει η έρευνα της ΕΥ στην Ελλάδα το 2023. Η έρευνα διεξήχθη, με τη συνεργασία της MRB, σε δείγμα 500 ελλήνων καταναλωτών, μεταξύ 30 Ιανουαρίου και 6 Φεβρουαρίου 2023, και εντάσσεται στην ευρύτερη σειρά παγκόσμιων ερευνών της ΕΥ, Future Consumer Index, η οποία παρακολουθεί τις

καταναλωτικές τάσεις στις σημαντικότερες αγορές του κόσμου, από την έναρξη της πανδημίας.

Η έρευνα έδειξε την εντεινόμενη αβεβαιότητα στη συμπεριφορά, τις αντιλήψεις και τις προσδοκίες των ελλήνων καταναλωτών. Οι ανησυχίες της κοινωνίας αποτυπώνονται στις τυπολογίες των καταναλωτών που δείχνουν ότι ένας στους τρεις καταναλωτές (31%) αποδίδει πρωταρχική σημασία στην τιμή των προϊόντων, το 21% προτεραιοποιεί το περιβάλλον, ενώ οι καταναλωτές που αναζητούν, κυρίως, εμπειρίες (20%) αποτελούν ισχυρή μειοψηφία, όπως και αυτοί που εξακολουθούν να ανησυχούν για την υγεία τους (18%). Ο κατακερματισμός αυτός της αγοράς

με βάση τις προτεραιότητες του καταναλωτικού κοινού δημιουργεί νέα δεδομένα για τις επιχειρήσεις, που καλούνται να χαράξουν στρατηγικές με το κόστος διαβίωσης και την αύξηση των τιμών να παραμένουν κυρίαρχες ανησυχίες.

Η πίεση που ασκεί στην αγοραστική δύναμη και την ψυχολογία των καταναλωτών ο συνδυασμός οικονομικής ύφεσης και πληθωρισμού αποτυπώνεται ξεκάθαρα στα ευρήματα της έρευνας. Το 56% των καταναλωτών στην Ελλάδα (έναντι 58% παγκοσμίως, 57% στην Ευρώπη) δηλώνει ότι ανησυχεί πάρα πολύ για το αυξημένο κόστος ζωής και το 40% για την οικονομία γενικά.

Συγχρόνως, δύο στους τρεις (69%)

2. ΤΡΟΦΙΜΑ ΤΑΞΙΔΙΑ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΑΝΤΙΣΤΕΚΟΝΤΑΙ ΣΤΙΣ...

Μέσο: . . . . . ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . .05/05/2023 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .05/05/2023

Σελίδα: 35

ΑΝΤΙΣΤΕΚΟΝΤΑΙ ΣΤΙΣ ΠΕΡΙΚΟΠΙΕΣ

εκτιμούν ότι το πρόβλημα του αυξημένου κόστους ζωής θα ενταθεί τους επόμενους μήνες και δύο στους πέντε (38%) ότι η οικονομική τους κατάσταση θα επιδεινωθεί τον επόμενο χρόνο.

Απαισιοδοξία

Ωστόσο, αν και η απαισιοδοξία είναι διάχυτη, τρεις κατηγορίες δαπανών φαίνεται να ανθίστανται στην τάση αυτοπεριορισμού στον οποίο μπαίνουν οι καταναλωτές. Στα τρόφιμα (φρέσκα και κατεψυγμένα) σχεδόν τρεις στους τέσσερις καταναλωτές αναφέρουν ότι οι δαπάνες τους δεν θα αλλάξουν ή και θα αυξηθούν (18%). Σημαντική παραμένει, επίσης, η διάθεση για

ταξίδια και τουρισμό, με δύο στους τρεις καταναλωτές (67%) να αναφέρουν ότι προγραμματίζουν κάποιο ταξίδι για τους επόμενους έξι μήνες και σκοπεύουν να κλείσουν εισιτήρια ή το έχουν ήδη κάνει, ενώ τρεις στους τέσσερις (74%) δηλώνουν ότι σκοπεύουν να αγοράσουν προϊόντα τεχνολογίας ή ηλεκτρικές συσκευές τον επόμενο χρόνο, επιβεβαιώνοντας ότι η τεχνολογία αποτελεί, πλέον, αναπόσπαστο κομμάτι της ζωής των καταναλωτών. Στις δύο τελευταίες κατηγορίες, η ανθεκτικότητα της κατανάλωσης μπορεί να αποδοθεί ως μια προσπάθεια εκτόνωσης μετά τα χρόνια της πανδημίας αλλά και την ισχυρή τάση αναζήτησης εμπειριών.

Μέσο: . . . . . ΜΕΤΟΧΟΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 05/05/2023 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 05/05/2023

Σελίδα: 5

ΣΤΟ 15,9% ΤΟΥ ΑΕΠ Η ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΗ ΔΑΠΑΝΗ ΤΟ 2021

Οι άμυνες του ασφαλιστικού κόντρα στις δημογραφικές εξελίξεις

Εξασφαλισμένη θεωρείται η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα του ασφαλιστικού μας συστήματος, σύμφωνα με τις προβλέψεις του Μεσοπρόθεσμου Προγράμματος που κατέθεσε η κυβέρνηση στην Κοινοβούτιο, παρά τις παρεμβάσεις των τελευταίων ετών, που οδήγησαν σε αύξηση των συνταξιοδοτικών δαπανών.

Οι μεταρρυθμίσεις που πραγματοποιήθηκαν τα προηγούμενα χρόνια στο συνταξιοδοτικό σύστημα, με αιχμή την αύξηση των ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης και τον περιορισμό των πρόωγων συνταξιοδοτήσεων καθώς και το νόμο Κατρούγκαλου, **εκτιμάται ότι μπορούν να εξασφαλίσουν μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα ακόμη και σε ένα πλαίσιο δυναμικών δημογραφικών εξελίξεων**, με δραματική μείωση του πληθυσμού της χώρας και την αύξηση των ηλικιωμένων.

Συγκεκριμένα, αφού επισημαίνεται ότι οι προβολές γίνονται με την παραδοχή «καμία αλλαγή

πολιτικής» και κατά συνέπεια, εν μέσω προεκλογικής περιόδου, υπόκεινται σε σημαντική αβεβαιότητα, τονίζεται ότι οι δαπάνες που σχετίζονται με τη γήρανση μειώνονται κατά 4,3% του ΑΕΠ μεταξύ 2021 και 2070, λόγω της πτωτικής πορείας των δαπανών για συντάξεις που μειώνονται από τα πρώτα 10 χρόνια.

Αναλυτικά, οι συνολικές δαπάνες που σχετίζονται με τη γήρανση ανέρχονται στο 23,8% του ΑΕΠ το 2021, εκ των οποίων το 15,9% είναι δαπάνες για συντάξεις. **Οι δαπάνες αυτές μειώνονται από 15,9% το 2021 σε 13,8% το 2030 και ανέρχονται στο 11,6% του ΑΕΠ στο τέλος του οριζοντίου προβολής.**

Ένα μικρό ποσοστό αυτής της μείωσης (0,3% το 2070) οφείλεται στο γεγονός ότι μέρος των δαπανών των επικουρικών συντάξεων εκτρέπεται στο νέο επικουρικό συνταξιοδοτικό σύστημα (ΤΕΚΑ), το οποίο ταξινομείται εκτός Γενικής Κυβέρνησης.

Οι συνταξιοδοτικές εισφορές (το άθροισμα των εισφορών εργοδοτών και εργαζομέ-

νων) ως ποσοστό του ΑΕΠ μειώνονται από 8,3% το 2021 σε 6,8% το 2070. Αυτή η μείωση εξηγείται κυρίως από το μερίδιο των εισφορών που εκτρέπονται στο νέο σύστημα FDC, που ανέρχεται σε 1,4% του ΑΕΠ στο τέλος της περιόδου προβολής.

Όσον αφορά τις μη συνταξιοδοτικές δαπάνες που σχετίζονται με τη γήρανση, οι προβλέψεις της Έκθεσης για τη Γήρανση του 2021 δείχνουν **μια σχετικά σταθερή δαπάνη έναντι του ΑΕΠ που ξεκινά από 8%, στη συνέχεια κυμαίνεται από 7,8% έως 8,1% και σταθεροποιείται ξανά στο 8% στο 2070.** Ειδικότερα, οι δαπάνες για την υγειονομική περίθαλψη αυξάνονται από 4,6% σε 5,2% του ΑΕΠ στο τέλος της περιόδου προβολής, ενώ οι δαπάνες μακροχρόνιας περιθάλψης παραμένουν σταθερές στο 0,2%.

Η σύγκριση

Σε σύγκριση με προηγούμενες μακροπρόθεσμες προβλέψεις του 2018 και 2019, το 2021 εμφανίζονται οριακά υψηλότερες συ-

νταξιοδοτικές δαπάνες που διαφέρουν μακροπρόθεσμα.

Ειδικότερα, η διαφορά μεταξύ της επικαιροποίησης λόγω θετικών παρεμβάσεων στο νόμο Κατρούγκαλου του 2019 και των νέων προβολών συντάξεων του 2021 οφείλεται στην αλλαγή των μακρο-υποθέσεων καθώς και στις νέες νομοθετικές τροποποιήσεις. Αντίστοιχα, οι μακροοικονομικές παραδοχές για το διάστημα μετά το 2040 έχουν αντίθετη επιδραση, καθώς είναι πιο ευνοϊκές σε σύγκριση με τις προβλέψεις του 2018, επομένως, η δαπάνη για συντάξεις ως ποσοστό του ΑΕΠ σε αυτή την περίοδο φτάνει σε χαμηλότερο επίπεδο σε σύγκριση με τις επικαιροποιημένες προβλέψεις του 2019.

Όσο για τις κύριες δημογραφικές προβολές, **δείχνουν μια αργή άνοδο του ποσοστού γονιμότητας, το οποίο φτάνει σε 1,5 παιδιά ανά γυναίκα σε παραγωγική ηλικία το 2070 από 1,3 το 2021.** Ωστόσο, το γεγονός ότι το ποσοστό γονιμότητας παραμένει κάτω από το επίπεδο που απαιτείται για τη διατήρηση ενός

μη μειούμενου συνολικού πληθυσμού (2,1 για τις ανεπτυγμένες χώρες), **μαζί με την οριακή προβλεπόμενη επίδραση της καθαρής μετανάστευσης**, οδηγεί σε μείωση του πληθυσμού. Συγκεκριμένα, προβλέπεται να μειωθεί κάτω από 10 εκατ. έως το 2040 και να μειωθεί περαιτέρω στα 8,6 εκατ. μέχρι το 2070. Επιπλέον, η αναλογία εξάρτησης των ηλικιωμένων αυξάνεται από 39,2 το 2021 σε 68,2 το 2050 και στη συνέχεια μειώνεται σε 65,2 το 2070.

Συνολικά, η συμμετοχή στο εργατικό δυναμικό **προβλέπεται να αυξηθεί για τους εργαζόμενους ηλικίας 20-64 ετών (από 74,5% το 2021 σε 82,2% το 2070) καθώς και για τους εργαζόμενους ηλικίας 20-74 ετών (από 63,8% το 2021 σε 71,4% στο τέλος της προβολής).** Το ποσοστό απασχόλησης αυξάνεται επίσης για τους εργαζόμενους ηλικίας 20-64 ετών (από 62,1% το 2021 σε 76,5% το 2070), αλλά αυξάνεται επίσης σημαντικά από την πρώτη δεκαετία και για τους εργαζόμενους ηλικίας 20-74 ετών (από 53,3 το 2021 σε 66,5 το 2070). ■

4. ΠΟΛΥΤΕΚΝΟΙ ΚΑΝΤΕ ΤΟ ΟΠΩΣ Η ΙΤΑΛΙΑ

Μέσο: . . . . . ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 05/05/2023 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 05/05/2023

Σελίδα: 18

Πολύτεκνοι: Κάντε το όπως η Ιταλία!

Η ΑΣΠΕ ζητά από την κυβέρνηση να επιβάλει μηδενικό φόρο στα τρόφιμα σε όσες οικογένειες έχουν πάνω από δύο παιδιά

Κάθε φορά που μια χώρα επιβάλει έναν φόρο ή ένα φορομπιχτικό μέτρο, στην Ελλάδα θεωρείται «παράδειγμα» και οι κυβερνήτες σπεύδουν να δουν πώς θα το αντιγράψουν. Όταν πρόκειται για μια φοροελάφρυνση με σημαντικό κοινωνικό πρόσχημο, τότε... κωφεύουν.

Μετά την άρνηση της κυβέρνησης να μειώσει τον ΦΠΑ στα βασικά τρόφιμα, όπως

Μάλιστα, επικαλούνται και άρθρο που δημοσιεύθηκε στην παλική εφημερίδα «Corriere della Sera» και φιλοξενεί δήλωση του υφυπουργού Επιχειρήσεων Μάσιμο Μπιπόντσι, ο οποίος σημειώνει πως «για να ενθαρρυνθεί η γεννητικότητα καθίσταται αναγκαία η μείωση της φορολογίας για τις οικογένειες με ένα ή περισσότερα εξαρτώμενα παιδιά. Αυτό δεν σημαίνει εγκατάλειψη του ενιαίου επιδόματος, αλλά ότι, επιπλέον, θα πρέπει να επανέλθει η έκπτωση των 10.000 ευρώ ετησίως για κάθε παιδί (τώρα, 950 ευρώ μέχρι την ηλικία των 21 ετών) έως το τέλος των σπουδών, συμπεριλαμβανομένων των πανεπιστημιακών σπουδών, για όλα τα νοικοκυριά, χωρίς εισοδηματικά κριτήρια».

Η παρέμβαση που προωθεί ο υπουργός Οικονομικών Τζιανκάρλο Τζορτζέτι αναμένεται να νομοθετηθεί έως το τέλος του έτους

να νομοθετηθεί έως το τέλος του έτους.

Με ανακοίνωσή της η Ανώτατη Συνομοσπονδία Πολυτέκνων Ελλάδος (ΑΣΠΕ) τονίζει πως μία ακόμα ευρωπαϊκή κυβέρνηση, η ιταλική, ύστερα από αυτές της Γαλλίας, της Πολωνίας, της Ουγγαρίας, της Ισπανίας και της Πορτογαλίας, αναγγέλλει δραστικό σχέδιο με φοροαπαλλαγές για την καταπολέμηση της υπογεννητικότητας.

Το ισχύον σύστημα μειώσεων φόρου είναι ευνοϊκό προς τα χαμηλά εισοδήματα (ως 30.000 ευρώ ετήσιο εισόδημα), αλλά αφενός είναι εντελώς ανεπαρκές σε ό,τι αφορά τη στήριξη οικογενειών με παιδιά, αφετέρου δεν κλιμακώνεται με ικανοποιητικό ποσό για καθένα από τα παιδιά μιας οικογένειας, δημιουργώντας αρνητική διάκριση σε βάρος των οικογενειών με περισσότερα παιδιά.

Η Ανώτατη Συνομοσπονδία Πολυτέκνων Ελλάδος ζητεί από την κυβέρνηση:

- 1 Να οριστεί το όριο φτώχειας ως αφορολόγητο ποσό εισοδήματος για τις οικογένειες με παιδιά.
- 2 Να οριστεί ο φόρος ακίνητης περιουσίας (ΕΝΦΙΑ) σε συνάρτηση με τις πραγματικές ανάγκες στέγασης μιας οικογένειας με παιδιά.
- 3 Να οριστεί αφορολόγητο εισόδημα με βάση το πλήθος των παιδιών και επιπλέον μόνους για τις πολύτεκνες οικογένειες (που

έχουν πιστοποιητικό πολυτεκνικής ιδιότητας).

- 4 Να καταργηθεί το τεκμαρτό εισόδημα για προστατευόμενα τέκνα ως και το 25ο έτος της ηλικίας τους.
- 5 Τις πολύτεκνες οικογένειες σε όλα τα κοινωνικά επιδόματα (θέρμανσης, στεγαστικό, ενοικίου κ.ά.).
- 6 Επαναδραστηριοποίηση Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων.
- 7 Κοινωνικό μέρισμα - να λαμβάνεται πρόνοια για τις πολύτεκνες οικογένειες.